

Μέτρα πρόληψης υδατογενών γαστρεντερίτιδων.

Αθηνά Μαυρίδου, Ομότιμη Καθ. Περιβαλλοντικής Μικροβιολογίας ΤΕΙ Αθήνας, αφ. Παν. Δυτικής Αττικής

Είχα την ευκαιρία να συμμετάσχω στην πολύ ενδιαφέρουσα ημερίδα με τίτλο «Τοπία νερού- Σκέψεις για μια απειλούμενη ισορροπία» που διοργανώθηκε από τοπικούς συλλόγους στην Αίγινα. Η ημερίδα συνέπεσε με πολύ ανησυχητικές εξελίξεις, γνωστές πλέον σε όλους, σε σχέση με την ποιότητα του νερού που διανέμεται στο νησί τους τελευταίους μήνες. Οι δειγματοληψίες που έγιναν, αν και δεν κάλυψαν πλήρως το δίκτυο σύμφωνα με το πρωτόκολλο που ορίζεται από τις ισχύουσες νομοθεσίες (πχ έγινε δειγματοληψία μόνο από την μία από τις οκτώ δεξαμενές του νερού και σε καμία από τις γεωτρήσεις), έδειξαν σαφώς ότι το νερό που διανέμεται σήμερα έχει σαφή πρόσμειξη με νερό, είτε υφάλμυρο, είτε είναι αναμειγμένο με αγνώστου προέλευσης νερά και χρώματα από το περιβάλλον. Η αραιώση του ακατάλληλου νερού των γεωτρήσεων με καθαρό νερό που έρχεται με υδροφόρες δεν αποτελεί λύση εφόσον το νερό των γεωτρήσεων, έστω και αραιωμένο με καθαρό νερό, ενέχει σοβαρούς κινδύνους για την Δημόσια υγεία, κυρίως πιθανή έξαρση υδατογενών γαστρεντερίτιδων.

Οι υδατογενείς γαστρεντερίτιδες προκαλούνται από βακτήρια και ιούς, κυρίως μια ομάδα ιών που λέγονται Νορο-ιοί. Μετά την αρχική μόλυνση κάποιου μέλους της οικογένειας από το νερό, γίνεται δευτερογενής μετάδοση από άτομο-σε- άτομο. Κρούσματα και εξάρσεις υδατογενοῦς προέλευσης συχνά αποδίδονται σε εποχικές ιώσεις και επομένως καθυστερεί η αντιμετώπισή τους. Με κύριο σύμπτωμα την διάρροια, αλλά και εμετό, ζαλάδα και χαμηλό πυρετό, οι υδατογενείς γαστρεντερίτιδες είναι εξαιρετικά επικίνδυνες στα βρέφη και σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, οι γαστρεντερίτιδες σκοτώνουν, κυρίως στις υπο- ανάπτυξη χώρες, περίπου 550.000 παιδιά το χρόνο. Υδατογενείς γαστρεντερίτιδες έχουν καταγραφεί και στην Ελλάδα (βλ. σχετική βιβλιογραφία).

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

WHO: Diarrhoeal disease.7/3/2024

Sideroglou, T. *et al*; Gastroenteritis Outbreaks after Contamination of Water Supply Systems: Public Health Response Gaps and Challenges, Greece, 2004–2023. <https://doi.org/10.3390/ijerph21060701>.

Politi, L. *et al*; Community Waterborne Salmonella Bovismorbificans Outbreak in Greece. Int. J. Environ. Res. Public Health 2024, 21, 167. <https://doi.org/10.3390/ijerph21020167>.

Μαυρίδου και συν : Μικροβιολογία & Επιδημιολογία του νερού. Broken Hill, 2018

Βασικά μέτρα πρόληψης υδατογενών γαστρεντερίτιδων στο σπίτι

Σε περίπτωση που ένα μέλος μιας οικογένειας εμφανίσει συμπτώματα γαστρεντερίτιδας, θα πρέπει:

Ο/Η ασθενής, κυρίως τα παιδιά, να απομονωθεί μέχρι και 48 ώρες μετά το τέλος των συμπτωμάτων.

Αυστηρά προσωπική χρήση μπουκαλιών, ποτηριών, πιάτων.

Συχνό πλύσιμο χεριών όλης της οικογένειας με βρασμένο νερό και σαπούνι.

Τα αλκοολούχα απολυμαντικά δεν είναι αποτελεσματικά έναντι των ιών.

Απολύμανση με πυκνή χλωρίνη των χώρων όπου υπήρξε επεισόδιο εμετού ή διάρροιας.

Συχνή απολύμανση με αραιή χλωρίνη αντικειμένων όπως παιχνίδια, πόμολα, βρύσες, τουαλέτες.

Πλύσιμο λαχανικών με βρασμένο νερό (τουλάχιστον 3 λεπτά) ή εμφιαλωμένο νερό.

Νερό αμφιβόλου ποιότητας δεν χρησιμοποιείται για οικιακές χρήσεις, πλύσιμο δοντιών, λουτρό.

Παιδιά με συμπτώματα αφυδάτωσης, μειωμένη ούρηση, ξηροστομία πρέπει να πηγαίνουν στο γιατρό. Βρέφη μέχρι 6 μηνών πρέπει να πηγαίνουν στον γιατρό αμέσως.